

Elering AS
SAGEDUSE HOIDMISE RESERVI TEENUSE OSUTAMISE TÜÜPTINGIMUSED

1. Üldsätted.....	1
2. Mõisted.....	2
3. Reguleerimislepingu sõlmimine ja reservüksuse eelkvalifitseerimine	3
4. Reguleerimismõimsuse hankimine.....	4
5. Reguleerimisenergia pakkumuste tegemine.....	5
6. Reguleerimisteenuse tellimine, kasutamine ja kasutamise lõpetamine.....	5
7. Reguleerimisteenuse tehnoloogiaspetsiifilised erisused	5
8. Üldnõuded andmevahetusele.....	5
9. Reguleerimispakkumiste hinnastamine.....	6
10. Reguleerimisteenuste pakkumiste selgitamine.....	6
11. Süsteemihalduri õigused ja kohustused.....	6
12. Reguleerimisteenuse pakkuja õigused ja kohustused.....	7
13. Kahju hüvitamine	7
14. Lepingu muutmine ja ülesütlemine	7
15. Tahteavaldused.....	8

1. Üldsätted

- 1.1. Käesolevad “Sageduse hoidmise reservi teenuse osutamise tüüptingimused” (edaspidi: tüüptingimused) määravad kindlaks Elering AS (edaspidi: süsteemihaldur) ja reguleerimisteenuse pakkuja õigused ja kohustused reguleerimispakkumiste tegemisel, reguleerimisteenuse tellimisel, kasutamisel, kasutamise lõpetamisel ja arvelduse tegemisel.
- 1.2. Tüüptingimused on Elektrienergia reguleerimisteenuse osutamise lepingu (edaspidi: leping) lahutamatuks osaks.
- 1.3. Tüüptingimused käsitlevad reguleerimisteenuse osutamist sageduse hoidmise reservide (inglise keeles: *frequency containment reserves*) aktiveerimise osas.
- 1.4. Süsteemihaldur kasutab sageduse hoidmise reserve, et toetada sünkroonala sageduse hoidmise protsessi.
- 1.5. Reguleerimisteenuse pakkuja poolt esitatavad pakkumised ning nende muudatused esitatakse süsteemihaldurile viimase poolt määratud ajatsooni arvesse võttes. Kui süsteemihaldur ei ole määranud teisiti, siis tuleb pakkumised esitada UTC ajas CE(S)T päeva kohta. Kõik ülejäänud lepingus toodud tähtajad ja kirjeldatud tegevused on CE(S)T ajas.

- 1.6. Kui reguleerimisteenuse pakkuja ei ole ise bilansihaldur, tuleb tal turuosalisena esitada info oma bilansihalduri kohta, kes tagab temale avatud tarne. Süsteemihaldurile tuleb esitada bilansihalduri nimi ning vastava avatud tarne lepingu algusaeg ja lõppaeg koos bilansihalduri omapoolse kirjaliku kinnitusega.
- 1.7. Kui reguleerimisteenuse pakkuja ei ole ise bilansihaldur, tuleb tal tagada oma bilansihalduriga reguleerimisteenuse aktiveerimise andmevahetus teatades süsteemihaldurile reguleerimisteenuse pakkumiste kooskõlastuse, infovahetuse ja arvelduse kontaktid vastavalt kokkuleppele bilansihalduriga.
- 1.8. Juhul kui reguleerimisteenuse pakkuja on iseseisev agregaatore tuleb reguleerimisteenuse pakkujal tagada, et tema reguleerimispakkumises osalevad üksnes ressursid, mille kohta ressursside omanikud on andmevahetusplatvormis andnud volituse.

2. Mõisted

Tüüptingimustes kasutatakse mõisteid õigusaktides sätestatud tähenduses või alljärgnevas tähenduses:

- 2.1. Agregaatore - juriidiline isik, kes korraldab süsteemihaldurile reguleerimisreservi pakkumise tegemist tarbimise või tootmisvõimsuste koondamise teel.
- 2.2. Allareguleerimine - süsteemihalduri poolt täiendava elektrienergia koguse müümine, mis on tingitud prognoositust väiksemast energia tarbimisest või suuremast energia tootmisest süsteemis, vajadusest teostada vastukaubandust või kui on ohustatud elektrisüsteemi varustuskindlus.
- 2.3. Balti reguleerimisvõimsuse platvorm – Balti süsteemihaldurite ühine platvorm reguleerimisvõimsuse oksjonite korraldamiseks.
- 2.4. Bilansihaldur - juriidiline isik, kes on oma bilansiportfelli tagamiseks sõlminud süsteemihalduriga bilansilepingu elektrituruseaduse (ELTS) ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud korras.
- 2.5. Eelkvalifitseerimine – protsess valideerimaks reservüksuse või -rühma võimekust pakkuda nõuetekohast reguleerimisteenust. FCR eelkvalifitseerimise protsess ja detailsed nõuded on kirjeldatud Eleringi kodulehel dokumendis „*FCR teenuse eelkvalifitseerimise protsess ja tehnilised nõuded*“.
- 2.6. Iseseisev agregaatore – agregaatore, kelle reguleerimisreservi pakkumise üksus ei asu tema enda bilansihalduri bilansiportfollis ning kes esitab reguleerimisreservi pakkumised tarbijaga sõlmitud lepingu alusel. Iseseisvale agregaatorele kohalduvad tüüptingimustes samad tingimused, mis agregaatorele.
- 2.7. Jagatavus – süsteemihalduri võimalus kasutada üksnes osaliselt reguleerimisvõimsuse pakkumusi, mida pakub reguleerimisteenuse osutaja, ja seda nii käivitatava võimsuse kui ka selle kestuse osas.
- 2.8. Kauplemisperiood (MTU) - ajavahemik pikkusega viisteist (15) minutit. Päeva esimene kauplemisperiood on ajavahemik 00.00 kuni 00:15 ja viimane kauplemisperiood on ajavahemik 23.45 kuni 00.00 (CE(S)T, kui pole määratud teisiti).
- 2.9. Kehtivusaeg – ajavahemik, mille jooksul võib käivitada reguleerimisteenuse osutaja tehtud reguleerimisenergia pakkumuse ja mille jooksul on tagatud toote kõigi näitajate nõuetekohased väärtused. Kehtivusaeg on määratud kehtivuse algus- ja lõppajaga.
- 2.10. LER (*Limited Energy Resource*) reservüksus – reservüksus, mis ei ole eelkvalifitseeritud võimsusel ilma täiendava laetuse haldamise protsessita suuteline teenust katkematult täismahus vähemalt kahe tunni jooksul pakkuma.
- 2.11. FCR - Sageuse hoidmise reserv

- 2.12. Muutmisperiood – ajavahemik, mis on määratletud oma kindlaksmääratud alguspunkti ja kestusega, mille jooksul sisend- ja/või väljundaktiivvõimsust suurendatakse või vähendatakse.
- 2.13. Reguleerimisteenuse avamisaeg – ajahetk, millest alates saab standardtoote kohta reguleerimisteenuse pakkumusi esitada ja/või ajakohastada.
- 2.14. Reguleerimisteenuse pakkuja (BSP) – juriidilisest isikust tootja, tarbija, agregaat or või iseseisev agregaat or, kes pakub süsteemihaldurile reguleerimislepingu alusel reguleerimisteenust.
- 2.15. Reguleerimisteenuse sulgemisaeg - ajahetk, millest alates ei tohi enam standardtoote kohta reguleerimisteenuse pakkumusi esitada ega ajakohastada.
- 2.16. Reguleerimisvõimsus – reservvõimsuse maht, mida reguleerimisteenuse pakkuja hoiab reguleerimisvõimsusi vastavas mahus ja lepingu kestuse ajal.
- 2.17. Reserve pakkuv rühm ehk reservrühm - rohkem kui ühte ühenduspunkti ühendatud koondtootja, koondtarbija ja/või reserve pakkuvate üksuste rühm, mis täidab sageduse hoidmise reserve, sageduse taastamise reserve või asendusreserve nõudeid.
- 2.18. Reserve pakkuv üksus ehk reservüksus – kas üks ühisesse ühenduspunkti ühendatud tootmismoodul ja/või tarbimisüksus või koondtootja või koondtarbija, mis täidab sageduse hoidmise reserve, sageduse taastamise reserve või asendusreserve nõudeid.
- 2.19. SCADA (*Supervisory Control and Data Acquisition*) - arvutisüsteemide ja sidevõrkude abil toimuv elektrivõrgu tehniliste protsesside jälgimise ja juhtimise süsteem.
- 2.20. Standardtoode – ühtlustatud reguleerimistoode reguleerimisteenuste vahetamiseks, nagu selle on määratlenud koos kõik põhivõrguettevõtjad. Standardtoodete parameetrid on kirjeldatud standardtoote tingimustes.
- 2.21. Tarbimisüksus - üksus, mis tarbib elektrienergiat ja on ühendatud ühes või mitmes ühenduspunktis ülekande- või jaotusvõrku. Jaotusvõrk ja/või tootmismooduli abiseadmed ei moodusta tarbimisüksust.
- 2.22. Tarneaeg- ajavahemik, mille jooksul reguleerimisteenuse pakkuja teostab FCR teenuse reguleerimise tarnet vastavalt sagedushälbele.
- 2.23. Täieliku käivitumise aeg – FCR puhul ajavahemik alates sagedushälbe tekkimisest, mille jooksul peab teenust pakkuv reservseade saavutama FCR tehnilistele nõudmistele vastava aktiveerimise mahu..
- 2.24. Ühendav süsteemihaldur - süsteemihaldur, kes korraldab tegevust piirkonnas, milles reguleerimisteenuse pakkujad ja bilansihaldurid peavad täitma tüüptingimusi.
- 2.25. Ülesreguleerimine - süsteemihalduri poolt täiendava energiakoguse ostmise, mis on tingitud prognoositust suuremast energia tarbimisest või väiksemast energia tootmisest süsteemis, tootmisvõimsuse ootamatust väljalülitumisest, vajadusest teostada vastukaubandust või kui on ohustatud elektrisüsteemi varustuskindlus.

3. Reguleerimislepingu sõlmimine ja reservüksuse eelkvalifitseerimine

- 3.1. Süsteemihaldur sõlmib reguleerimisteenuse pakkujaga lepingu, kui:
 - 3.1.1. süsteemihaldur on reguleerimisteenuse pakkuja suhtes ühendav süsteemihaldur;
 - 3.1.2. reguleerimisteenuse pakkuja poolt pakutava toote asukoht on süsteemihalduri juhtimispiirkonnas;
 - 3.1.3. reguleerimisteenuse pakkuja on bilansihaldur või tal on kirjalik kokkulepe bilansihalduriga, kes tagab talle avatud tarne;
- 3.2. Süsteemihaldur eelkvalifitseerib reservüksuse kui:
 - 3.2.1. reguleerimisteenuse pakkuja kinnitab, et pakutav toode vastab standardtoote tingimustele ja teenust pakkuv reservüksus/-rühm on edukalt läbinud eelkvalifitseerimise protsessi.

- 3.2.1.1. eelkvalifitseeritud staatus kehtib 5 aastat;
 - 3.2.1.2. tehniliste muudatuste korral eelkvalifitseeritud reservüksuses või selle juhtsüsteemis teavitab reguleerimisteenuse pakkuja enne muudatuse tegemist süsteemihaldurit, kes hindab kas vastava muudatuse tegemisel on vajalik uuesti läbida eelkvalifitseerimise protsess
 - 3.2.1.3. eelkvalifitseerimise protsess ja tehnilised nõuded on kirjeldatud süsteemihalduri kodulehel dokumendis „FCR teenuse eelkvalifitseerimise protsess ja tehnilised nõuded“.
 - 3.2.1.4. reguleerimisteenuse pakkuja tagab ning tõendab kõigi nõuete täitmise reguleerimisteenuse pakkumiseks andmevahetusel, käivitamisel, tarne lõpetamisel ja arveldusel.
- 3.3. LER tüüpi reguleerimisteenuse pakkuja eelkvalifitseeritud võimsus on nimivõimsuse suhtes 1.25:1, et tagada süsteemi töökindlus FCR reguleerimisteenuse pakkumise perioodil.

4. Reguleerimisvõimsuse hankimine

- 4.1. Reguleerimisteenuse pakkuja edastab reguleerimisvõimsuse pakkumused ühendavale süsteemihaldurile. Pakkumusi saab esitada ainult varasemalt eelkvalifitseeritud varade kohta.
 - 4.1.1. pakutav reguleerimisteenus peab vastama kõikidele standardtoote tehnilistele tingimustele ning pakkumus tuleb esitada süsteemihalduri poolt ette antud formaadis ja edastada süsteemihalduri poolt ette antud viisil;
 - 4.1.2. reguleerimisvõimsuse pakkumuste esitamise juhend, sõnumistandardid ja nõuded andmevahetusele avaldatakse juhendis „Reguleerimisvõimsuse pakkumuste esitamine“ Eleringi kodulehel: www.elering.ee.
- 4.2. Reguleerimisvõimsuse pakkumusi saab esitada ja ajakohastada alates FCR reguleerimisvõimsuse pakkumuste avamisajast kuni sulgemisajani.
- 4.3. Kehtivaks loetakse viimane peale reguleerimisvõimsuse pakkumuste avamisega ja enne sulgemisega esitatud korrektne pakkumus, mis vastab kõigile standardtoote tingimustele ja andmevahetuse nõuetele.
- 4.4. Süsteemihaldur edastab reguleerimisvõimsuse sulgemisajaks temale esitatud reguleerimisvõimsuse pakkumused ühtsele Balti reguleerimisvõimsuse platvormile.
- 4.5. Balti reguleerimisvõimsuse platvorm leiab edukad võimsusturu pakkumused vastavalt Balti võimsusturu reegleid defineerivatele süsteemihaldurite metoodikaettepanekutes kirjeldatule ning edastab need koos arveldushindadega (*clearing price*) ühendavale süsteemihaldurile.
- 4.6. Süsteemihaldur teavitab reguleerimisteenuse pakkujat tema esitatud pakkumuste staatustest – millised pakkumused võeti millises mahus vastu.
- 4.7. Edukatel reguleerimisvõimsuse pakkujatel on kohustus tagada FCR tüüpi reservi aktiveerimine vastavalt toote nõuetele vastu võetud võimsuspakkumuste perioodiks.
- 4.8. Edukal reguleerimisvõimsuse pakkujal on lubatud reguleerimisvõimsuse pakkumise kohustust EBGL artikkel 34 kohaselt teisele vaadeldava standardtootega eelkvalifitseeritud reguleerimisteenuse pakkujale üle anda.
- 4.9. Kui reguleerimisteenuse pakkuja ei anna oma kohustust vastavalt punktile 4.8 üle või mingil põhjusel ei käivita reservi vastavalt süsteemihalduri tellimust vastava standardtoote tingimuste kohaselt, loetakse võimsusturul võetud kohustus (osaliselt või täielikult) täitmata jäetuks.
 - 4.9.1. Võimsuspakkumuse selle osa eest, mille kohta kohustust üle ei antud ja/või mida nõuetekohaselt ei käivitatud, tasu ei maksta;

4.9.2. Süsteemihalduril on õigus küsida kompensatsiooni punktis 4.9 kirjeldatud rikkumise eest ning korduva või tahtliku rikkumise korral peatada pakkuja reservüksuste eelkvalifitseeritud staatus;

4.9.2.1. Kompensatsiooni suurus leitakse korrutades võimsusturu kohustuse täitmata jäetud osa vastava turuühiku vastava FCR toote Eesti hinnapiirkonna kahekordse marginaalhinnaga, kuid mitte vähem kui antud turuühiku elektribörsi päev-ette hind.

5. Reguleerimisenergia pakkumuste tegemine

5.1. FCR toote kohta ei esitata reguleerimisenergia pakkumisi.

6. Reguleerimisteenuse tellimine, kasutamine ja kasutamise lõpetamine

6.1. Reguleerimisteenus tuleb reguleerimisteenuse pakkuja poolt aktiveerida vastavalt FCR tehnilistele nõutele ning standardtootele;

6.1.1. Süsteemihaldur ei edasta reguleerimisteenuse pakkujale käivitus- ega lõpetamis-sigaali;

6.1.2. Käivitav kogus igal ajahetkel leitakse vastavalt teenuse pakkuja poolt mõõdetud sagedushälbele ja võimsusturu tulemusele.

6.2. Kui reservüksus või -grupp pakub paralleelselt mitut reguleerimisteenust, peab olema tagatud, et kõigi pakutavate toodete tehnilised nõuded, eelkõige muutmisperiood, on täidetud.

6.3. Süsteemihalduri SCADA-sse edastatavatel signaalidel peavad olema üksteisest eristatud kõik pakutavad reguleerimisteenused.

7. Reguleerimisteenuse tehnoloogiaspetsiifilised erisused

7.1. Kui Reguleerimisteenuse pakkuja on agregator, sh iseseisev agregator või tarbimisüksus, siis kehtivad reguleerimisteenuse osutamise tehniliste tingimuste osas järgnevad erisused:

7.1.1. Reguleerimisteenuse pakkuja edastab süsteemihaldurile täiendavalt järgnevad andmed, mis edastatakse süsteemihalduri poolt etteantud viisil:

7.1.1.1. Reguleerimisteenuse pakkuja poolt juhitavate punktide summaarse väljundaktiivvõimsuse reaajale lähedasel ajahetkel;

7.1.1.2. Reguleerimisteenuse pakkuja poolt käivitatud reguleerimisteenuse väljundvõimsuse koguse prognoosi. Prognoos saadakse juhitavate reguleerimisvõimsuste iseloomust tulenevat muutumist ning nende roteerimist arvesse võttes;

7.1.1.3. Reguleerimisteenuse pakkuja poolt maksimaalset võimalikku reguleerimisteenuse käivitavat kogust reaajale lähedasel ajahetkel.

7.1.2. Reguleerimisteenuse pakkuja kohustus on tagada, et tal on olemas kõikide oma reguleeritavate klientide nõusolekud lepingu täitmiseks.

7.2. Kui Reguleerimisteenuse pakkuja kasutab limiteeritud energiaallikal (LER) põhinevat reservüksust või -rühma, siis antud üksuse või rühma osas rakenduvad eelkvalifitseerimise dokumendis kirjeldatud erinõuded. Seda nii eelkvalifitseerimise juures kui ka reguleerimisteenust pakkudes.

8. Üldnõuded andmevahetusele

8.1. Igasugune andmevahetus, nii reaajas kui mittereajas, toimub süsteemihalduri poolt defineeritud viisil ja formaadis.

- 8.2. Mittereaalaja andmevahetus süsteemihalduri bilansihaldustarkvaraga toimub xml-sõnumeid kasutades
- 8.2.1. Andmevahetus bilansihaldussüsteemiga toimub kasutades veebiliidest või ECP/EDX platvormi;
- 8.2.2. Sõnumitele esitatavad nõuded ja ülesehitus on kätte saadavad süsteemihalduri kodulehel.
- 8.3. Reaalaja andmevahetus toimub süsteemihalduri SCADAg vastavate mõõtepunktide info mahus.

9. Reguleerimispakkumiste hinnastamine

- 9.1. Balti reguleerimisteenuste võimsusturul edukaks osutunud FCR pakkumuste eest maksab süsteemihaldur marginaalhinda ehk antud turuühikul hinnapiirkonnas kõige kõrgema hinnaga vastu võetud standardtoote pakkumuse hinda. Marginaalhind leitakse sageduse hoidmise reservi tootele, mis hõlmab sümmeetrilist kogust üles- ja allareguleerimist.
- 9.2. Süsteemihaldur arveldab reguleerimisteenuse pakkujaga kasutades punktis 9.1 arvutatud hinda.

10. Reguleerimisteenuste pakkumiste selgitamine

- 10.1. Reguleerimisteenuse võimsuspõhised pakkumised selgitatakse vastavalt Balti reguleerimisteenuste FCR võimsusturu tulemustele.
- 10.2. Süsteemihaldur arvutab iga selgitusperioodi kohta reguleerimisteenuse pakkuja poolt edukate reguleerimisvõimsuse pakkumiste mahus vastavalt Balti reguleerimisteenuste FCR võimsusturu selgitusperioodi marginaalhinnale FCR tüüpi reservi reguleerimisvõimsuse maksumuse (EUR) sajandiku täpsusega.
- 10.3. Reguleerimisteenuse energiapõhist arvestust ei toimu.
- 10.4. Süsteemihaldur esitab reguleerimisteenuse pakkumise andmed arveldusse iga kuu hiljemalt viiendaks (5.) kuupäevaks.

11. Süsteemihalduri õigused ja kohustused

- 11.1. Süsteemihaldur on kohustatud:
- 11.1.1. tagama igal ajahetkel süsteemi varustuskindluse ja bilansi;
- 11.1.2. korraldama reguleerimisteenuse pakkujaga reguleerimispakkumiste selgitamise ja sellega seotud infovahetuse;
- 11.1.3. järgima oma kohustuste täitmiseks vajalikku elektrienergiat ja reguleerimisvõimsust ostes ning asjakohaseid teenuseid kasutades vabaturupõhimõtteid ja turuosaliste võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtet;
- 11.1.4. hoidma lepingu kehtivuse ajal, samuti pärast lepingu lõppemist saladuses seoses lepingu sõlmimisega ja selle täitmisega talle reguleerimisteenuse pakkuja kohta teatavaks saanud mistahes teavet, mille avaldamine võib kahjustada viimase huve või mille saladuses hoidmise vastu reguleerimisteenuse pakkujal eeldatavalt on või võib olla huvi;
- 11.1.5. tasuma kõik lepingus ettenähtud maksed tähtajaks.
- 11.2. Süsteemihalduril on õigus:
- 11.2.1. aktsepteerida pakkumusi;
- 11.2.2. kontrollida reguleerimisteenuse pakkuja poolt pakutud toote vastavust standardtoote tingimustele;
- 11.2.3. küsida selgitusi pakkumuste kohta;

- 11.2.4. võtta tagasi reservüksuse (või -rühma) eelkvalifitseeritud staatus kui see ei täida reguleerimislepingus või tüüptingimustes sätestatud nõudeid teenuse pakkumiseks;
- 11.2.5. andmete manipuleerimise või tahtliku valeandmete esitamise korral keelduda pakkuja kõigi reservüksuste eelkvalifitseerimisest ja/või võtta tagasi pakkuja varasemalt eelkvalifitseeritud üksuste eelkvalifitseeritud staatus;
- 11.2.6. muuta lepingus sätestatud infovahetuse infotehnoloogilisi lahendusi mõistlikul viisil, nõuda reguleerimisteenuse pakkujalt valmisolekut nimetatud muutusteks süsteemihalduri poolt seatud tähtjaks, teatades sellest reguleerimisteenuse pakkujale mõistliku aja ette;

12. Reguleerimisteenuse pakkuja õigused ja kohustused

- 12.1. Reguleerimisteenuse pakkuja on kohustatud:
 - 12.1.1. tagama, et tal on olemas kõikide oma reguleeritavate klientide nõusolekud Lepingu täitmiseks;
 - 12.1.2. vastama süsteemihalduri reguleerimisteenuse või selle pakkumustega seotud päringutele mõistliku aja jooksul. Mõistlikuks ajaks loetakse 5 tööpäeva. Tähtja ületamisel on süsteemihalduril õigus peatada reservüksus(t)e eelkvalifitseeritud staatus.
- 12.2. Reguleerimisteenuse pakkujal on õigus:
 - 12.2.1. Vaidlustada süsteemihalduri edastatud käivitamiste raportit hiljemalt 2 tööpäeva jooksul raporti esitamisest;

13. Kahju hüvitamine

- 13.1. Pool hüvitab teisele poolele lepinguga sätestatud kohustuste täitmata jätmisega või mittekohase täimisega põhjustatud otsese varalise kahju lepinguga ettenähtud juhtudel ja korras.
- 13.2. Pool peab tekkinud kahjust teadasaamisest mõistliku aja jooksul teatama teisele poolele kirjalikult kahju arvatava suuruse ja kahju hüvitamise aluse, sealhulgas kahju olemasolu ja suurust tõendavad dokumendid.
- 13.3. Pool peab vaatama teise poole kahjunõude läbi ja hüvitama nõudes märgitud kahju kolmekümne (30) päeva jooksul kahjunõude ja punktis 13.2 loetletud dokumentide saamisest või kahjunõude mittetunnistamisel esitama sama tähtja jooksul kirjalikult oma motiveeritud vastuväited.

14. Lepingu muutmine ja ülesütlemine

- 14.1. Lepingut saab muuta poolte kirjalikul kokkuleppel või muudel lepingus või õigusaktides ettenähtud alustel. Süsteemihalduril on õigus ühepoolset muuta tüüptingimusi ja standardtoote tingimusi järgides tüüptingimuste ühepoolseks muutmiseks seaduses sätestatud korda.
- 14.2. Tüüptingimuste ja standardtoote tingimuste muutmisest teatab süsteemihaldur reguleerimisteenuse pakkujat kirjalikult. Muudetud tüüptingimused avaldab süsteemihaldur oma veebilehel. Süsteemihaldur kohustub reguleerimisteenuse pakkuja nõudmisel andma selgitusi muudatuste kohta.
- 14.3. Mistahes ajahetkel kehtivad süsteemihalduri tüüptingimused ja standardtoote tingimused on lepingu, sealhulgas kõigi selle olemasolevate ja tulevaste lisade, osade, muudatuste ja täienduste lahutamatuks osaks, sõltumata nende vahetust lisamisest lepingule.
- 14.4. Poolel on õigus leping üles öelda, kui teine pool on oluliselt rikkunud lepingust tulenevaid kohustusi ning seda rikkumist ei ole heastatud selleks antud mõistliku aja

- jooksul. Sellisel juhul peab pool teisele poolele lepingu ülesütlemise soovist kirjalikult vähemalt kolmkümmend (30) päeva ette teatama.
- 14.5. Reguleerimisteenuse pakkujal on õigus leping igal ajal üles öelda, teatades sellest süsteemihaldurile kirjalikult vähemalt kolmkümmend (30) päeva ette.
- 14.6. Pool võib lepingu üles öelda ainult kalendrikuu vahetuse seisuga.
- 14.7. Lepingu lõppemisel mistahes põhjusel, kaasa arvatud lepingu kehtetus, kohaldatakse ka pärast lepingu lõppemist neid lepingu sätteid, mis oma olemuse tõttu sätestavad poolte õigusi ja kohustusi pärast lepingu lõppemist. Eelmises lauses sätestatu kehtib iseäranis sätete kohta, mis määravad pooltevaheliste vaidluste lahendamise, lepingu sätete tõlgendamise viisi, konfidentsiaalsuse ning poolte vastutuse ja kahju hüvitamise. Samuti tuleb sõltumata lepingu lõppemisest täita kõik lõppemise hetkeks juba tekkinud kohustused, sealhulgas tasuda kõik sissenõutavaks muutunud või lepingu kehtivuse ajal toimunud sündmuse tulemusena pärast lepingu lõppemist sissenõutavaks muutunud maksed vastavalt lepingule.

15. Tahteavaldused

- 15.1. Kui lepinguga ei ole ette nähtud teisiti, siis kõik lepingu täitmisega või lepingust tulenevate vaidlustega seotud teated, nõusolekud, kooskõlastused ja muud tahteavaldused, samuti muu teave (edaspidi: tahteavaldus) loetakse ametlikult ja kooskõlas lepinguga esitatuks, kui tahteavaldus on edastatud kirja, elektronposti või muu elektroonilise kanali (nt spetsiaalne infotehnoloogiline lahendus) kaudu saadetud või telefoni teel lepingus märgitud või teisele poolele kirjalikult teatatud kontaktaadressidel või –numbritel.
- 15.2. Teade loetakse kätte antuks, kui:
- 15.2.1. teade on saadetud postiasutuse kaudu tähitud kirjaga;
- 15.2.2. elektronposti või muu elektroonilise kanali kaudu saadetud lähetus on registreeritud tehnoloogiliselt;
- 15.2.3. telefonikõne on salvestatud.
- 15.3. Kõik tahteavaldused loetakse kehtivalt ja poolte jaoks siduvalt antuks üksnes siis, kui need on tehtud poole poolt otseselt selleks volitatud isikute poolt.
- 15.4. Lepingule allakirjutamisega annavad Pooled nõusoleku bilansivastutusega seotud kõnede salvestamiseks ning kasutada vajaduse korral vastavaid salvestisi antud korralduste või muude reguleerimisteenuse pakkuja poolt tehtud toimingute tõendamiseks.